

Tartalom

Néhány dolog az emberről, melyek más témákba nem fértek bele. Az emberi szépség: jellemzői, külsőnk és belsőnk kapcsolata és a szépség hatalma. Az emberi faj rugalmassága.

Megjegyzés

Viszonylag rövid és elég jól érthető téma. Mivel ez egy „egyebek” téma, a benne foglaltak nem feltétlenül kapcsolódnak egymáshoz szorosan, de azért van benne pár tanulságos dolog, leginkább a szépséget illetően. (Mely alatt itt a testi szépséget értem. Van még benne egy érdekes kép a világ különböző országainak átlagos női arcaival.)

Egyebek (A világ működése - Ember)

(Azonosító: 064; Változat: 01)

Pozíció a műben

Előszó

A világ működése

Bevezetés

Elvek

Alapok

Élet

Elme

Ember

Nemek

Társas viszonyok

Emberi gondolkozás

Egyéniség

Egyebek

Egyebek (A világ működése - Ember)

Társadalom

Egység

Program

Az ember élete

1. Külső és belső	2	—
1.1. Előzetes megjegyzések	2	
1.2. A szépség eredete	3	1
1.3. A külső és belső kapcsolata	3	
1.4. A szépség hatalma	6	—
1.5. A nők és a szépség.....	6	
1.6. Egyebek.....	7	2
2. Az emberi faj rugalmassága	9	
2.1. A rugalmasság aspektusai	9	
2.2. A rugalmasság előnyei.....	10	—

1. Külső és belső

1.1. Előzetes megjegyzések

1) Ebben a témában a testi szépségről lesz szó.

Ezt azért érdemes kiemelni, mert mondják, hogy „a szépség belülről fakad”, hogy az ember összességében, a külsejét és belsejét is figyelembe véve szép vagy csúnya. Való igaz, hogy abba, hogy ki mennyire tetszik nekünk, kit mennyire kedvelünk, sok minden más is belejátszik – de az alábbiak nem ezekről szólnak.

2) A szépségideálok kultúráról-kultúrára illetve időben is változnak.

Gondoljunk csak arra, hogy Burmában hogyan nyújtják meg a nők nyakát fémgyűrűk segítségével, vagy arra, hogy a XX. század közepétől kezdve hogyan lett a női szépségideál egyre soványabb nyugaton.

3) Az egyéni ízlések is eltérnek, az egyik embernek más lehet a szép, mint a másoknak.

Vagyis kinek a szőkék, kinek a barnák, kinek a vékonyak, kinek a nőiesebb idomokkal rendelkezők az esete. Ezeknek az ízlésbeli eltéréseknek azért **megvannak a határai**, részint mert az adott kultúra szépségideáljai hatnak az egyéni ízlésre, részint mert azért vannak dolgok, melyeket meglehetősen univerzálitással csúnyának, illetve szépnek látunk. (Mondjuk egy torz arc, csonka test, illetve egy hamvas, arányos, ápoltságos orca.)

4) Az emberek szépség tekintetében is egy folytonos skálán helyezkednek el.

Eredendően tehát nincsenek kategóriák, szépek és csúnyák – de a megértés érdekében praktikus lehet ez a felosztás. Amikor alább szép és csúnya emberekről beszélek, azt úgy értsük, mint ennek a skálának a két szélét.

Közelebbről, van viszonylag kevés meglehetősen csúnya ember, sok átlagos, és megint csak kevesebb szép.

1.2. A szépség eredete

Pontosabban a **formaspecifikus szépségé**. Ez a fajta szépség az, amikor a férfi szépnek lát egy nőt. Vegyük észre, hogy egy gorilla viszont vélhetőleg nem az ember nőt, hanem a gorilla nőtényt látja szépnek. Ezért formaspecifikus ez a szépség: mert függ attól, hogy milyen formában létezőnk.

Az ilyen dolgokat a **forma láttatja velünk szépnek**, azért, **mert az hasznos neki**, hiszen kedvünk lesz gyereket csinálni nőnek, és támogatni őt a felnevelésében, fenntartani a fajt. A formaspecifikus szépség azonban nem merül ki az ellenkező nem szépségében. Például a gyerekeket is azért látjuk szépnek, hogy gondoskodjunk róluk.

A szépségnek van egy másik fajtája is, az **univerzális szépség**, mint mondjuk a naplementéé, ami nem különösebben hasznos a forma számára, és talán más (öntudattal bíró) fajok is szépnek látnák. Lásd az esztétikai érzéket a 'Forma, öntudat, motivációk és érzelmek' témában.

Ám a **szépség** mellett ott van a **csúnyaság** is. Általában, **egy fajnak, illetve egy csoportnak hasznos**, ha a genetikai hibák a külsőben is megmutatkoznak, és az egyedek képesek azt felismerni, azaz csúnyának látni a genetikailag tökéletlenebb egyedeket és szépnek a tökéletesebbeket. Ez segíthet kiszzelektálni a rossz géneket, melyek versenyképtelenné tehetik a fajt vagy csoportot. β

Másfelől, **az egyed (és az ő génjei) számára is hasznos**, ha képes a külsőből felismerni a leendő partnerek genetikai hibáit: így tökéletesebb párt választhat, a saját génjeit életképesebb utódoknak adhatja át. Továbbá, életerős egyedként az is érdeke, hogy a saját külseje tükrözze ezt, szép, vonzó legyen, úgy, amit egy gyengébb egyed nem tud utána csinálni. Így jött tehát létre a formaspecifikus szépség iránti érzék, és az, hogy az egyedek szépek és csúnyák lehetnek. (Bár azt nem tudhatjuk, hogy mennyire nevezhető valóban széppérezéknek, esztétikai érzéknek, amit az állatok éreznek.)

Formaspecifikus csúnyaságot (és szépséget) a fajtársak küllemén kívül másban is látunk. Például a pókok, a krokodil, a fekália, a genny és hasonlók is ezért nem nyújtanak épületes látványt – nyilván, mert ezektől is jobb volt távol tartani magunkat. β

1.3. A külső és belső kapcsolata

Jó néhány dolog van, ami összeköti a kettőt:

1) Genetikai, hormonális hatások, melyek egyszerre hatnak a külsőre és a belsőre

Például:

- Külső és belső nemi jellegek

Nyilván nem véletlen, hogy a férfiaknak jellemzően a teste és az elméje is férfias, a nőknek pedig nőies. A férfiak így robosztusabbak, szőrösebbek, mélyebb a hangjuk, stb..., egyúttal versengőbbek, racionálisabbak és jobb érzékük van a tárgyakhoz.

- A mutatóujj és a gyűrűsujj hosszának aránya

Ezt a születés előtti hormonális hatások befolyásolják, és úgy tűnik, sok mindennel együtt jár. A viszonylag hosszabb gyűrűsujj általában férfiasabb mentalitással, viselkedéssel és szexuális orientációval párosul, például az ilyen emberek agresszívabbak, inkább vezető típusok, és jobb érzékük van az üzlethez.

- Homoszexualitás

A genetikai és a születés előtti hormonális hatások szerepét ez ügyben lásd a 'Homoszexualitás' témában, illetve, hogy a dolog nem ritkán látható is az emberen.

2) A belső kiütközése a külsőn

- A személyiség és lelkiállapot kiütközése a testen

Például a szorongás, a stressz, illetve az ezekre hajlamosító személyiség megmutatkozhat elhízásban, karikás szemekben, esetleg abban, hogy az illető megöszik.

- A személyiség és lelkiállapot hatása az öltözködésre, ápoltságra

Például vannak piperkőcök, és van, aki depressziójában elhanyagolja magát.

- Általánosabban: az emberek viselkedéséből gyakran lehet következtetni a személyiségükre, lelkiállapotukra.

Ezzel azért nem árt óvatosnak lenni: például a különféle cselekedetek mögött esetenként azoktól eltérő motiváció és szándék lehet; a mögött, hogy valaki rosszat tesz, számos más dolog is lehet, mint rosszindulat; illetve az emberek nem ritkán igyekeznek leplezni a rosszkedvüket, lelkiállapotukat. Az első két példát lásd 'A jószág elvárható mértéke' és a 'Rossz cselekedetek' témákban.

- A mód, ahogyan az emberek beszélnek, utal a gondolkozásukra.

Például aki lassan és megfontoltan beszél az vélhetően úgy is gondolkodik, aki hadar vagy csapong, szintúgy.

3) Az életmód és a külső kapcsolata

Azzal, hogy valaki milyen életmódot folytat, kapcsolatban állhat a **belsője**, például fizikai munkát gyakrabban végeznek az egyszerű emberek, illetve az sem véletlen, hogy ki gyűr megszállottan. Az **életmód** aztán befolyásolja a **külsőt**: aki gyűr, izmos lesz, akik fizikai munkát végeznek, szintén megerősödnek, megkérgesedik a kezük. Ezért, ha ránézünk egy izmos emberre, arról is lehet némi fogalmunk, hogy milyen belülről.

Hasonló a helyzet például, amikor arról van szó, hogy ki él mértéktelenül olyan **élvezeti cikkekkel**, mint az alkohol vagy a kábítószer. Am itt az utóbbiak gyakran még **vissza is hatnak a belsőre**, (mint amikor valaki „elissza az eszét”) tovább erősítve a kapcsolatot külső és belső között. Meg lehet még említeni, hogy ezek nemcsak a szóban forgó személy küllemére és bensőjére hatnak, hanem az utódjaira is hatással lehetnek.

4) Visszacsatolás a külső és belső között

Különösen a nőkre vonatkozóan, a **csúnyaság** frusztráltsághoz, a **frusztráltság** **csúnyasághoz** vezethet, például azért, hogy az illető nem mosolyog, nem törődik a külsejével. (Illetve fordítva, ha valaki szép.) A csúnyaság és szépség ráadásul nemcsak közvetlenül befolyásolja a belsőt, de gyakran **mások közvetítésével is**, magyarán, mert csúnyák vagyunk, mások rosszul bánhatnak velünk, amitől szomorúak leszünk.

Am ha szép valaki, az sem feltétlen csak pozitív hatással lehet rá, rossz esetben a **szépség is az ember agyára mehet**. Lásd a ‘Hiúság’ témát.

5) Konformitás

Egy csoport tagjai gyakran hasonlítanak egymásra mind belsőleg, mind külsőleg. Ez lehet azért, mert az eleve hasonló csoportosulnak, de azért is, mert akik egy csoportba kerülnek, hasonlóvá válnak egymáshoz, konformálódnak. A konformitás megint egy olyan dolog, amely **egyszerre formálhatja a belsőt és a külsőt**, kapcsolatot teremhet közöttük. Egyik jellemző példája ennek a közös szakmát űzők hasonlósága, melyről az ‘Embertípusok’ témában lehet olvasni. Lásd továbbá a ‘Konformitás’ témát.

6) Státusz

A **gazdag férfiak** nem ritkán **szép nőket** vesznek el. (Ezáltal **gyerekeik** szebbek lehetnek, természetesen gazdagok is, illetve a környezetük a belsőjüket is formálja: átvehetik a felsőbb körökre jellemző mentalitást, jó iskolákba járhatnak, stb... Végig lehet ezt gondolni, ellenkező előjellel, a szegényekre is. B)

Másrészt, itt lehet szólni a testi-lelki problémákat okozó **belterjességről**, mely nem utolsósorban az arisztokráciánál dívott.

Ezek ellenére természetesen **sok minden nem látszik meg kívülről az embereken**: a személyiségnek, az értelemnek, a lelki problémáknak is legfeljebb bizonyos jelei mutatkoznak meg.

A **külső és belső kapcsolata egyébként nem korlátozódik a szépség területére**. Lásd például a ‘Forma’ fejezetben a biológiai forma hatását az érzékelésre, motivációkra, és a gondolkodásra; illetve a ‘Lelki betegségek’ témában a pszichoszomatikus problémákat, hogy a lelki gondok testi panaszokhoz vezethetnek.

Még egy megjegyzés. Van, hogy a belsőt és a külsőt szándékosan hozzák összhangba: **a filmekben a gonosz általában csúnya is.**

1.4. A szépség hatalma

Az emberek gyakran a külsőből következtetnek a belsőre. Ha nem is túl népszerű kimondani, a fentieket tekintve, némi alapjuk van is erre. Messzemenő következtetéseket azonban nem tanácsos levonni belőle.

Lásd 'A megismerés buktatói' témában a látszathoz való következtetést a lényegre, illetve, hogy a látszat csalhat.

A szép emberek jobban is hatnak ránk; általában jobban szeretjük, szánjuk és támogatjuk őket, valamint a ránk vonatkozó véleményük is jobban számít nekünk. (@@Kérdés, hogy jobban is hiszünk-e nekik. Szerintetek?) Ezen kívül pedig hajlamosak lehetünk **egyéb kedvező jellemzőket is tulajdonítani nekik**, különösen azt, hogy nemcsak szépek, de jók is.

Mindezek folytán a szép emberek könnyebben boldogulnak a világban. (Ami a fizetésükön is meglátszik. β)

A szépség azonban nem garancia a pozitív megítélésre. Ha mondjuk az illető beképzeltté, hiúvá válik, vagy visszaél az adottságaival, akkor könnyen ellenszenvesé válhat. Említést érdemel még, hogy **a szép emberekkel mutatkozókat is kedvezőbben ítéltjük meg**, különösen a szép nővel megjelenő férfiakat találhatjuk ettől menőbbnek.

Lásd továbbá a 'Szerelem, szeretet, barátság' témában a fizikai vonzerő szerepét a szerelemben.

1.5. A nők és a szépség

A külsőnek fokozott szerepe van a nőknél. Egy nőnek **egyfelől** illik jól kinéznie, és a külleme központi szerepet játszik abban, hogy mennyire kelendő. **Másfelől** a nőknek maguknak is fontos a külsejük.

Szintén figyelemre méltó, hogy **az okosabb nők kevésbé szépek.** (Bár a butábbak közt se mindenki szép. Inkább arról van szó, hogy aki szép, jól néz ki, az gyakorta nem túl okos.) **Természetesen ez csak átlagosan igaz, vannak kivételek.**

Mitől lehet ez? Például attól, hogy akik agyilag férfiasabbak (értsd: racionálisabb, logikusabb, elemzőbb gondolkodásúak, módszeresebbek), azok testileg is kevésbé nőiesek,

(és viszont). **Másrészt**, azok a nők, akiknek megvannak a testi adottságai, kevésbé vannak rászorítva arra, hogy az agyukból éljenek meg, kevesebbet tanulnak, butábbak maradnak. Lásd a 'Férfi és nő' témában a férfiak racionálisabb gondolkozását.

Figyelmet érdemel még a szerencsétlen helyzet, amellyel a csúnya lányoknak együtt kell élniük, és azok ereje és méltósága, akik ezzel együtt is életvidámak tudnak maradni.

1.6. Egyebek

1) Szimmetria és szépség

A szimmetrikus arcokat szebbnek látjuk.

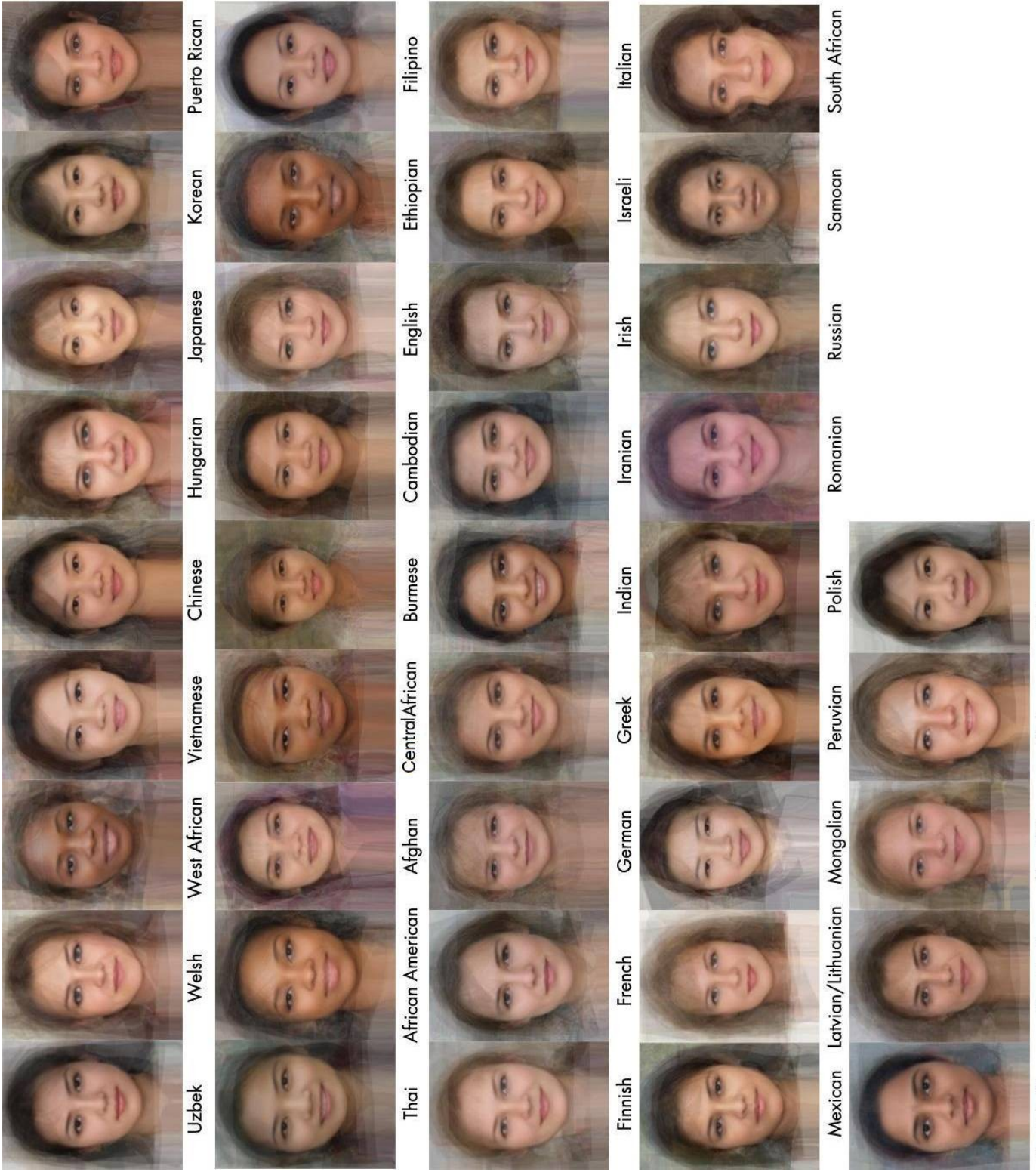
E mögött az lehet, hogy ha a két arcfél (testfél) egyforma, akkor az illető vélhetően **zavartalanul**, jó körülmények között, hibák nélkül **fejlődött**, így jó partner válhat belőle.

2) Az átlagos arc szépsége

Sok ember arcának az átlagát véve, az eredményt szépnek találjuk. (@@Mennyire kell az, hogy ezek azonos neműek, azonos fajtájúak legyenek?)

Az egyéni **aránytalanságok**, **hibák** ugyanis így **kiátlagolódnak**, a képen megjelenő orr nem lesz se túl kicsi, se túl nagy. (Egyúttal az eredmény szimmetrikus is lesz.)

Az alábbi képen a világ különböző országainak átlagos női arcait láthatjuk. (Forrás: <http://i.imgur.com/1O9OV.jpg>)

3) A csúnyaság fennmaradása

Felmerül a kérdés, hogyha annyira szeretjük a szépet, hogyan marad fenn mégis a csúnyaság, miért vannak csúnya emberek? Nos azért, mert **a férfiaknál eleve kevésbé számít a szépségük**, ha csúnyák, az nem jelent akkora hátrányt. Másrészt **manapság már a csúnyáknak is van annyi (ha nem több) gyerekük, mint a szépeknek**. Ezek folytán...

Az embernél lazábbá válhatott a génminőség és a küllem kapcsolata.

Hiszen kisebb a nyomás az előbbi szemmel látható megjelenítésére. (Illetve az emberi csoportok sem versengenek már úgy egymással, ami alkalmas lenne a szépség szerepének erősítésére. β)

Végül, nem árt megjegyezni, hogy az, hogy valaki szép vagy csúnya, önmagában még nem tesz senkit különösebben értékessé vagy értéktelenné.

Az ember értéke ugyanis abból fakad, hogy maga képes a boldogságra, illetve képest azt elősegíteni másokban. Nem kell sokat magyarázni, hogy ehhez viszonylag kevés köze van annak, hogy ki hogy néz ki. Az ember és tulajdonságai értékéről lásd az 'Értékek' témában.

Emlékezzünk rá továbbá, hogy abban, hogy mennyire kedvelünk valakit, mennyire tetszik általában, mennyire szeretjük őt, milyen párt találunk magunknak, a külsőn kívül számos egyéb tényező is szerepet játszik.

Lásd a szeretet és szerelem tényezőit a 'Szerelem, szeretet, barátság' témában, az 'Érzelmek és érdekek' témában pedig a párkapcsolati tőkéről írtakat.

2. Az emberi faj rugalmassága

Az ember, mint faj, több szempontból igen rugalmas: például sok mindenre jó a keze és az agya, illetve sok helyen megél. Ez a rugalmasság **a sikerének egyik titka**, ezért érdemes röviden foglalkozni vele.

Az ember nemcsak, mint faj lehet rugalmas. Az egyén rugalmasságáról, generalistaságáról az 'Embertípusok' témában lehet olvasni; az emberi test rugalmasságáról, arról, hogy kibír ezt-azt, pedig a 'Vigyázzunk magunkra' témában.

2.1. A rugalmasság aspektusai

Milyen szempontokból rugalmas az emberi faj?

1) Test

Különösen, ami az emberi kéz sokoldalúságát illeti, valamint azt, hogy sok mindent megesszünk, mindenevők vagyunk.

1

2) Elme

Az emberi elme szintén több tekintetben rugalmas. (Bár ezek nem feltétlen faji tulajdonságok, más (öntudattal bíró) fajokra is jellemzőek lehetnek.)

- **Bizonyos motivációink** rugalmasan tölthetők fel tartalommal; így sok különféle dolgot tekinthetünk sikernek vagy etikusnak.
- Az **értelmünk** is rugalmas, így sok mindent tudhatunk, sok mindenre jó az intelligenciánk.
- A **nyelvv**el gyakorlatilag bármit kifejezhetünk.

2

3) Társadalom

Az emberek sokféle társadalmat tudnak alkotni, sokféle szociális, gazdasági és politikai rendszer közepette tudnak élni.

Megjegyzendő ugyanakkor, hogy **az egyes emberek és kultúrák már nem feltétlenül olyan rugalmasak**. Lásd ehhez az 'Embertípusok' témában a specialistákat, illetve 'A kultúra és az ember' témában a társadalmi formák, kultúrák tehetetlenségét.

4

2.2. A rugalmasság előnyei

- Sokféle körülmény között meg tudunk élni.
- Adottak a feltételek a specializációra illetve az együttműködésre.

5

Azaz az emberek képességeik rugalmassága folytán sokféle tevékenység, foglalkozás elsajátítására képesek; saját szakterületén aztán mindenki hatékonyan tud működni; melynek eredményét egymás között elcserélve mindenki jól jár.

6

- Az emberi rugalmasság, az értelem, a széleskörű eszközhasználat és az együttműködés készsége **ellensúlyozza az ember** egyébként viszonylag **gyenge és védtelen fizikumát**.

7

- **A kultúrák sokszínűségének** is megvannak a maga **hasznai** (és kárai); különösen az, hogy ha valamelyik életképtelennek bizonyul, ott a többi, ami megmenti az embereket a káosztól, fenntartja a civilizációt.

A kultúrák sokszínűségéről bővebben **lásd** 'A kultúra és az ember' témában. Lásd továbbá az 'Óvatosság, rugalmasság, kivárást' témában, hogy a rugalmasság az ember életében is jó szolgálatot tehet.

8

Nem baj, ha nem teljesen olvastál el egy témát, véleményed akkor is nyugodtan elküldheted róla. A kérdőíven külön tudod jelezni, hogy mennyire mélyedtél el benne. Ezen kívül minden kérdésénél választhatod, hogy arra éppen nem tudsz, vagy nem szeretnél válaszolni.

Klikkelhető linkek (Word-ben a CTRL-t nyomni közben):

[kérdőív](#) – [fórum](#) – [email](#)